

ACTINIDIA – KIWI

Aktinídie sú ovjávavé liany, ktoré rastú od Ázie až po chladnú Sibír. Rozdielne klimatické podmienky jednotlivých oblastí podmienili vznik rôznych druhov a odrôd. Lfšia sa odolnosťou voči mrazu, suchu (klimatické podmienky) a veľkosťou, tvarom a farbou plodov. Keďže sú to liany, pre svoje pestovanie potrebujú oporu (pergola, konštrukcia). V našich podmienkach sú najpestovanejšie tieto druhy a odrody:

KIWI veľkoplodé (Aktinidia čínska – *Actinidia deliciosa*) Rastlina odoláva do -10°C , preto potrebuje teplé, výslnné stanovište. Plody sú veľké 4 – 12 cm v závislosti od odrody, ochlpené, dozrievajú v mesiacoch október až november. Nevýhodou je, že odrody sú väčšinou dvojdomé, tzn. že je potrebné pestovať samičie (rodiace) aj samčie (opeľovače) rastliny.

V súčasnosti sú na trhu dostupné aj jednodomé odrody, avšak odporúča sa pestovať minimálne dve rastliny pre lepšie opelenie a zvýšenie úrody.

KIWI drobnoplodé – (*Actinidia arguta*, *kolomikta*), ktorá má plody menšie, hladké, ale odoláva mrazom do -20 až -35°C . Plody dozrievajú v auguste až septembri. Je to pôvodný botanický druh, ktorý je taktiež dvojdomý. Poznáme však aj niekoľko odrôd, ktoré sú jednodomé. Veľkosť plodov je 2-3 cm.

ZÁKLADNÉ ZÁSADY PESTOVANIA

Pre **pestovanie** veľkoplodých kiwi sú najvhodnejšie najteplejšie oblasti Slovenska, pretože majú dlhé vegetačné obdobie na dozretie plodov. Drobnoplodé druhy a odrody je možné pestovať aj v stredných polohách. Stanovište by malo byť chránené zo smeru prevládajúcich vetrov a slnečné. Rastliny sadíme od seba 2 – 3 m. Po výsadbe sa doporučuje rez na 3 – 4 očká, aby sa podporilo prekorenenie a tvorba mladých výhonov, z ktorých potom zapestujeme ramená. Aktinídie majú plytký koreňový systém. Pred sadením pôdu spracujeme do hĺbky 30 – 50 cm. Navrstvíme rašelinu, kompost, listovku a piesok na výšku cca 30 cm a dôkladne všetko zarýľujeme. Pôda by malo byť mierne kyslé až neutrálne (pH 5-6,5).

Aktinidia je popínavá rastlina, preto je potrebné mať pripravenú konštrukciu ako pre vinič, alebo pergolu, prípadne ich pestujeme na plote. Kiwi je potrebné pravidelne a výdatne zavlažovať. Počas vegetácie udržiavame pôdu vlhkú, ale nie premokrenú. Okrem zálievky sú aktinídie náročné aj na živiny. V období kvitnutia a rastu plodov prihnojujeme dusíkatými hnojivami. Pre rast, tvorbu plodov a dobré prezimovanie používame v auguste fosforečné a draselné hnojivá. **Potom už nehnojíme!!!** Keďže sú niektoré druhy citlivé na mraz, odporúča sa na zimu zakryť kmeňom alebo obaliť (papierom, slamou a i.) do výšky 60 – 80 cm. Poškodenie býva najmä počas prvých slnečných dní.

Rez aktinidií je podobný ako pri viniči. Ak pestujeme kiwi na drôtenke, prvé poschodie založíme vo výške 60 – 80 cm, ďalšie vždy o 50 cm vyššie (obr.2). Kvety sa tvoria na výhonoch vyrastajúcich z minuloročného dreva dvojročných prútov, prevažne na prvých 3 až 6 očkách. Rez robíme v januári až februári a odstraňujeme odrodené drevo.

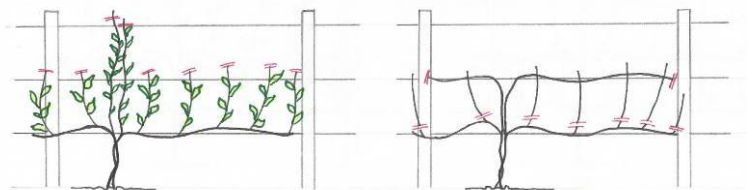
Režeme v bezmrazových dňoch. Neskorší rez spôsobuje slzenie, rastlina sa vysiľuje. Ďalší rez robíme v letnom období a to tak, že za posledným plodom necháme 5 – 6 listov, ostatok odrežeme. Odstraňujeme konkurenčné výhony a výhony vyrastajúce zo starého dreva. Koncom augusta skrátime ešte výhonky s plodmi na 1 – 2 listy za posledným plodom. Posledný rez urobíme na jeseň, kedy len zakrátíme výhony na 10 očiek, nie hlbšie, aby sme mohli potom v zime rezať na 3 – 6 očiek tie výhony, ktoré nám prinesú úrodu. Rez opakujeme každoročne. Je veľmi dôležité udržiavať kiwi vzdušné, neprehustené, s vyrovnaným pomerom jedno-, dvoj- a trojročných výhonov.

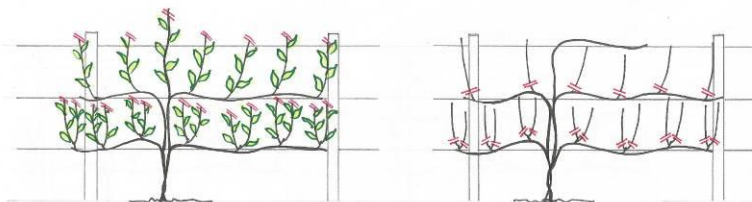
1. sadenica

2. Pri pestovaní na drôtenke, prvé poschodie založíme vo výške 60 – 80 cm.

3. Zimný rez kiwi v prvom roku pestovania na drôtenke.

4. Letný a zimný rez kiwi v druhom roku pestovania na drôtenke.

5. Letný a zimný rez kiwi v treťom roku pestovania na drôtenke.

Centrum rozvoja záhradníctva, spol. s r.o.,
Hornonitrianska 20, 971 01 Prievidza

tel/fax: 046 / 543 15 75
samozber plodov: 0948 668 089

tel.: 0905 204 908
www.crz.sk

projekcia: 0948 202 492
e-mail: crz@crz.sk